

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/33/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200569
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8516200569.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. U., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S. XXX, K. R. a mal. M. U., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S. XXX, K. R. zast. kolíznym opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa, deti matky Z. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. XXX, K. R., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odboru sociálnych vecí a rodiny, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e matke mal. detí Z. U., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX, K. R. odovzdať maloleté deti Q. U., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S. XXX, K. R. a M. U., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S. XXX, K. R. do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneec.

Súd ukladá navrhovateľovi povinnosť podať návrh vo veci samej v termíne do 20.03.2016.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) podal na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd nariadil matke mal. detí odovzdanie mal. deti Q. U., nar. X.X.XXXX a M. U., nar. X.X.XXXX do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneec.

Podaný návrh odôvodnil tým, že maloletý Q. U., nar. X.X.XXXX, Z. O., nar. XX.XX.XXXX a M. U. pochádzajú z matky Z. U., nar. XX.X.XXXX, ktorá žije v družskom vzťahu s Z. O., nar. X.XX.XXXX. Meno otca u maloletého Q. a u maloletej M. v rodnom liste uvedené nie je a otcom maloletej Z. je Z. O.. Okrem týchto detí z družského vzťahu Z. U. a Z. O. pochádza ďalších 6 maloletých detí, a to E. O., nar. X.X.XXXX, Z. O., nar. X.XX.XXXX, E. O., nar. XX.XX.XXXX, G. O., nar. X.X.XXXX, F. O., nar. XX.X.XXXX a M. O., nar. XX.X.XXXX, ktoré sú umiestnené v DeD sv. Klementa Hofbauera Podolíneec. Maloletá Z. U., nar. XX.X.XXXX je taktiež umiestnenú v DeD sv. Klementa Hofbauera Podolíneec. Pochádza zo vzťahu Z. U. a A. L., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, Z.. Maloletý Z. U., nar. XX.X.XXXX pochádza z matky Z. U.. Meno otca v rodnom liste uvedené nie je. Maloletý bol bezprostredne po pôrode umiestnený do detského domova a následne zverený do pestúnskej starostlivosti. .

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/95/2011-29 bola u maloletej Z. U., nar. XX.X.XXXX nariadená ústavná starostlivosť. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.6.2011. Maloletá Z. je umiestnená v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera v Podolínci od 1.7.2011.

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/96/2011-36 bola nariadená ústavná starostlivosť u maloletých detí O. - Z., nar. X.XX.XXX, E., nar. X.X.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. X.X.XXXX, F., nar. XX.X.XXXX a M., nar. XX.X.XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.6.2011. Maloleté deti sú umiestnené v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera v Podolínci od 1.7.2011.

Ústavná starostlivosť u maloletých detí bola nariadená z dôvodu, že rodičia zanedbávali starostlivosť o deti, najmä tým, že si riadne a dôsledne neplnili svoje rodičovské práva a povinnosti. U maloletých detí ide o opakované, a to už druhý krát nariadenú ústavnú starostlivosť.

Maloletý Z. sa narodil až po umiestnení starších súrodencov do detského domova, v situácii kedy matka bezprostredne po pôrode odchádzala do zariadenia na výkon trestu odňatia slobody. Maloletému bola prostredníctvom určeného úradu sprostredkovaná NRS. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 2P/35/2012 zverený do pestúnskej starostlivosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.8.2012.

Po návrate zo zariadenia na výkon trestu odňatia slobody začala Z. U. žiť v S.. Otehotnela, údajne s blízkym príbuzným, a následne porodila maloletého Q. U.. Po návrate Z. O. zo zariadenia na výkon trestu odňatia začala s ním opäť žiť v spoločnej domácnosti. Z tohto vzťahu pochádza maloletá Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorej otcom je Z. O..

Matka maloletých detí Z. U. je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na deti vo výške 250,24 €. Všetky dávky poskytované rodine sú vyplácané formou inštitútu osobitného príjemcu.

Otec maloletých detí Z. O. je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR. Dňa 12.3.2014 detská lekárka MUDr. Benková oznámila, že matka maloletého Q. nedostatočne zabezpečuje dieťaťu zdravotnú starostlivosť, nespolupracuje s lekárkou, neplní jej pokyny, ktoré sú podstatné pre zdravotný stav jej syna, s dieťaťom neabsolvuje povinné očkovania. Mesto vo svojej správe uviedlo, že matka maloletého dieťaťa spolu s druhom je denne videná v meste bez dieťaťa, ktoré opakovane zveruje širšej rodine. Matka nevie bez asistencie opakovaného pripomínania a vysielania absolvovať povinné lekárske prehliadky s dieťaťom. V rodine je nevyhnutná pravidelná kontrola a vedenie. Mesto poskytlo rodine jednorazovú dávku, určenú na úpravu bytových podmienok vo výške 100 €.

Úradom práce boli vykonávané pravidelné návštevy v rodine maloletého dieťaťa za účelom zistenia aktuálnej situácie v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté dieťa pri ktorých bolo matke poskytované sociálne poradenstvo zamerané na riadny výkon rodičovských práv a povinností. Starostlivosť rodičov o dieťa bola pravidelne monitorovaná terénnymi pracovníkmi a rodinnými asistentmi. Bol podaný podnet na pozastavenie výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa oprávnenej osobe matke a poukazovanie vyplácania dávok v rámci inštitútu osobitného príjemcu. Dňa 28.11.2014 matka porodila ďalšie maloleté dieťa, a to mal. Z. O..

Situácia v rodine maloletých detí bola naďalej monitorovaná a boli vykonávané opatrenia zamerané na pomoc rodičom pri zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti. Situácia v rodine maloletých detí sa na určité obdobie stabilizovala. V apríli 2014 ÚPSVaR Stará Ľubovňa uložil výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa Q. U., nar. X.X.XXXX a dohľad nad výchovou maloletej Z. O., nar. XX.XX.XXXX, a to na dobu 12 mesiacov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.4.2015. Dôvodom uloženia výchovného opatrenia boli nedostatky zistené v osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti. Účelom výchovného opatrenia bolo zabezpečenie dohľadu nad výchovou maloletých detí, zabezpečenie, aby maloleté deti neboli ohrozené na zdraví, výžive a všestrannom vývoji a zároveň potreba dlhodobejšieho sledovania zabezpečovania starostlivosti o maloleté dieťa zo strany rodičov o riadnu výchovu dieťaťa a riadne plnenie výkonu rodičovských práv a povinností.

V období plynutia výchovného opatrenia rodičia s lekárkou maloletých detí nedostatočne spolupracovali, nereagovali na predvolania, zanedbávali očkovania. Maloletá Z. bola hospitalizovaná na detskom oddelení Ľubovnianskej nemocnice, kde prospievala. Počas pobytu u matky dochádzalo k výraznému úpadku hygieny a výživy. Starostlivosť zo strany rodičov je podľa lekárky nedostatočná. Z. nemá absolvované potrebné očkovania, vzhľadom na psychomotorický nález. Dieťa je ležiace, nesedí je v starostlivosti neurológa. Je objednané na rehabilitačné cvičenia do Kežmarku. Je sledované v gastroenterologickej ambulancii s diagnózou proteinov-energetická podvýživa. Matka maloletého dieťaťa nedodržiava liečebný režim a nerešpektuje odporúčania lekára. Pri vykonávaných návštevách v domácnosti bolo zistené, že hygiena v domácnosti a hygiena maloletých detí je nedostatočná. Návštevami v domácnosti bolo zistené, že maloleté deti boli doma samé, bez dohľadu dospelaj osoby, len pod dozorom maloletých detí od susedov. Rodičia sú často videní spoločne v meste pri kontajneroch. Pri sociálnom šetrení v domácnosti v mesiaci január bolo zamestnancami ÚPSVaR Stará Ľubovňa zistené, že je potrebné vykonať opravu dvierok na peci, prípadne vymeniť vykurovacie teleso z dôvodu, že dvierka na peci chýbajú a hrozí nebezpečenstvo požiaru. Rodičia prisľúbili, že dvierka na peci opravia, doposiaľ opravu nerealizovali.

ÚPSVaR požiadal o intervenciu a návrh riešenia uvedenej situácie v rodine, zabezpečenie vykurovacieho telesa na splátky cez inštitút osobitného príjemcu mesto, a to z dôvodu predchádzania možného ohrozenia maloletých detí na živote a zdraví požiarom v domácnosti. Mestský úrad Stará

Ľubovňa uviedol, že rodičia boli od mája 2015 upovedomení o možnosti kúpi piecky na tuhé palivo splátkovou formou a bez úrokov. Rodičia nevyužili ponúkanú možnosť získania piecky a mesto im v súčasnosti nevie pomôcť na jej zabezpečenie. Zároveň uviedlo informáciu, že druh matky Z. O. v mesiaci november 2015 disponoval čiastkou nad 300 €, ktorú mohol využiť na kúpu piecky.

ÚPSVaR pri sociálnom šetrení dňa 15.1.2016 zistil, že matka maloletých detí Z. U. spolu s druhom Z. O. aj s mal. Z. odcestovali do Čiech, pričom maloletý Q. zostal u príbuzných v S.. Matka bola vo vysokom štádiu tehotenstva, každú chvíľu mohla začať rodiť, čo znamenalo pre matku aj dieťa riziko. Po niekoľkých dňoch príbuzní odviezli aj maloletého Q. do Čiech. Dňa 20.1.2016 sa pani U. telefonicky skontaktovala s tunajším úradom a uviedla, že už má pôrodné bolesti, bude rodiť v Českej republike a zostane tam bývať u brata, neuviedla adresu, keď sme sa na to pýtali, hovor bol prerušený. Dňa 5.2.2016 tunajší úrad zistil, že matka sa opäť nachádza na adrese trvalého pobytu v S. a dieťa ešte neporodila.

Dňa 8.2.2016 matka porodila ďalšie dieťa M. U.. Matka bez vedomia ošetrojúceho lekára gynekologicko-pôrodnického oddelenia opustila zdravotnícke zariadenie bez dieťaťa a svoje dieťa M. U. ponechala v starostlivosti zdravotníckeho zariadenia. Pri šetrení v rodinnom prostredí dňa 9.2.2016 bola matka v domácnosti spolu s mal. Z., mal. Q. a pánom O., druhom matky. Pri otázke, prečo zanechala svoje dieťa v nemocničnom zariadení uviedla, že doma ma dve deti, tak musela odísť a nie je prvá, ktorá odišla po pôrode domov bez dieťaťa. V domácnosti bol neporiadok, piecka neopravená, matka nemala pre mal. dieťa Z. mlieko neocate, ktoré dieťaťu predpísal lekárka MUDr. Zahradníková, detská gastroenterologička. Matka uviedla, že ona dieťaťu dáva kašu HAMI. Taktiež sa mali objednať v januári 2016 na rehabilitačné cvičenia do Kežmarku s mal. Z., neobjednali sa. Matka aj po pôrode opakovane videná v meste so svojim druhom ako vyberajú veci z kontajnera a deti bez dozoru.

Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že matka mal. detí nedokáže svojim deťom zabezpečiť riadnu starostlivosť, výchovu, nedokáže napĺňať ich vývinové potreby, v súčasnosti niet inej osoby, ktorá by mal. deťom zabezpečovala osobnú a riadnu starostlivosť. Mal. deti necháva bez dozoru. Vysoké riziko ďalšieho pobytu detí u matky v prirodzenom prostredí spočíva v tom, že matka so svojim druhom nie je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť.

K návrhu doložil rodné list mal. dieťaťa, záznamy zo sociálneho šetrenia v prirodzenom prostredí dieťaťa a správu Ľubovnianskej nemocnice, n.o.

Uznesením č. k. 4P/33/2016-20 zo dňa 24.2.2016 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Mesto Stará Ľubovňa.

Podľa § 74, ods. 1, O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1, O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ods. 2, cit. zákonného ustanovenia návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79, ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa ods. 5 veta prvá cit. zák. ust. ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/, rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa ods. 2.

Podľa ods. 6 cit. zák. ust. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ods. 8 cit. zák. ust. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 76 ods. 3 O.s.p. súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Účelom predbežného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním predbežného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Predbežné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Platí to pre takéto predbežné opatrenia, ktorých cieľom má byť dočasná úprava pomerov i pre také, ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia pred jeho zmarením.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov.

Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Od predmetu prebiehajúceho konania alebo konania, ktoré len začne podaním žaloby, okrem iného závisí aj spôsob, akým sa má obmedziť časové trvanie predbežného opatrenia.

Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

Z podaného návrhu a rodného listu súd zistil, že mal. Q. a M. sú deťmi Z. U., nar. XX.X.XXXX a otec detí nie je uvedený.

Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod a aj potreba dočasnej úpravy pomerov mal. detí v ich záujme v zmysle § 75 ods. 2 O.s.p., a to ich odovzdaním do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hoffbauera Podolínece.

Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni na nariadenie predbežného opatrenia. Bola osvedčená naliehavosť potreby nariadenia predbežného opatrenia a zároveň aj potrebu zásahu súdu vo forme predbežného opatrenia.

Súd mal teda preukázanú potrebu dočasnej úpravy pomerov u oboch mal. detí. Matka spolu so svojim druhom sa o deti nie je schopná dostatočne postarať, nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť,

výchovu, nedokáže naplňovať jeho vývinové potreby, v súčasnosti niet inej osoby, ktorá by deťom zabezpečovala osobnú a riadnu starostlivosť. Deti aj s ich súrodencami necháva bez dozoru.

V Detskom domove sv. Klementa Hofbauera Podolínece budú mať mal. deti vytvorené dostatočné podmienky na zabezpečenie zdravého psychického, fyzického a sociálneho vývinu, čo je vzhľadom na ich vek mimoriadne dôležité. Z týchto dôvodov bude v záujme mal. detí, aby boli umiestnené do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínece.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené, a tiež na odôvodnené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a aj na potrebu dočasnej úpravy pomerov mal. detí, vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni a nariadil matke maloletých detí odovzdať ich do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínece.

Zároveň v zmysle ust. § 76 ods. 3 O.s.p. súd určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných

náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.